

Spółemowiec WARSZAWSKI

MIESIĘCZNIK WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPOŻYWCÓW

Rok **50** nr 8 (546) WARSZAWA, sierpień 2012 r. Cena 4,50 zł (plus VAT)

Przed V Kongresem Spółdzielczości

Apel Krajowej Rady Spółdzielczej

Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej w dniu 20 grudnia 2011 roku postanowiło zwołać V Kongres Spółdzielczości w listopadzie 2012 roku podejmując uchwałę nr 38/2011. Jak wiadomo, Kongres odbędzie się w dniach 27-28 listopada br. w salach reprezentacyjnej i wygodnego centrum kongresowego w warszawskim Hotelu Gromada, blisko lotniska im. Fryderyka Chopina, przy ul. Żwirki i Wigury. Przypomnijmy, że najwyższym organem samorządu spółdzielczego jest właśnie Kongres Spółdzielczości zwoływany co 4 lata. Dokonuje on m.in. oceny stanu spółdzielczości w RP oraz warunków i możliwości jej rozwoju. Uchwała statutu i zasady finansowania działalności Krajowej Rady Spółdzielczej, dokonuje wyboru członków Zgromadzenia Ogólnego. KRS ogłosiła Apel z okazji Kongresu, który poniżej omawiamy (red.).

O czym wielokrotnie pisaliśmy Organizacja Narodów Zjednoczonych proklamowała rok 2012 Międzynarodowym Rokiem Spółdzielczości i w rezolucji podkreśliła znaczenie spółdzielczości w rozwoju ekonomicznym i społecznym świata, jej rolę w eliminowaniu ubóstwa, tworzeniu miejsc pracy, w umacnianiu obywatelskiej samorządności i solidarności, w łagodzeniu skutków kryzysu. Jak głosi Apel KRS, ważnym zadaniem w Międzynarodowym Roku

Spółdzielczości jest przygotowanie całego środowiska spółdzielczego do listopadowego Kongresu. Pokazanie społeczności polskiej i innych krajów, ponad 150-letniej tradycji naszego ruchu i dorobku ponad 8 milionowej rzeszy polskich spółdzielców.

Od początku trwania transformacji ustrojowej w Polsce, spółdzielczość jest wpisywana w ramy prawne właściwe dla gospodarki komercyjnej. To wbrew założeniom ideowym naszego ruchu, który powstał przecież jako przeciwwaga dla

egoistycznego z natury systemu kapitalistycznego. Zrozumienie spółdzielczej specyfiki i uznanie odrębności spółdzielni od sektora komercyjnego jest kluczem do zbudowania właściwego dla nich prawa. Tak, jak własność prywatna nie jest tożsama z własnością indywidualną, tak też forma gospodarowania spółdzielczego nie jest tożsama z formą kapitałową. Brak właściwego zrozumienia spół-

Dokończenie na str. 3

20-lecie Fundacji Rozwoju Spółdzielni Uczniowskich

Członkowie jednej z najlepszych SU działającej pod patronatem PSS „Społem” w Ostrołęce.

Konkurs redakcyjny

Świadkowie 50-lecia

Dla uczczenia 50-lecia wydawania „Społemowca Warszawskiego” oraz Międzynarodowego Roku Spółdzielczości 2012, nasza redakcja wspólnie z Komisją Historyczną Warszawskiej Spółdzielczości Spożywców organizuje i ogłasza Konkurs Redakcyjny p.n. „Świadkowie 50-lecia – moje najciekawsze przeżycia związane z działalnością spółdzielni „Społem” w latach 1962-2012”.

Oto jego zasady regulaminowe:
1. W konkursie mogą brać udział wszyscy Czytelnicy „Społemowca Warszawskiego”, nadsyłający swe prace na temat zawarty w nazwie konkursu.

2. Objętość prac jest nieograniczona. Mogą one być przesyłane pocztą w formie maszynopisów, albo zapisów komputerowych na dyskietce, płycie CD (również przesyłanych pocztą e-mailową). W ostateczności pocztą w formie czytelnie pisanych rękopisów. W przypadku rękopisów, wszystkie nazwiska i imiona występujące w tekście muszą być pisane dużymi,

drukowanymi literami. Prace należy podpisywać własnym imieniem i nazwiskiem, wraz z podaniem adresu. W przypadku użycia pseudonimu, należy podać nazwisko, imię i adres, z zastrzeżeniem tylko do wiadomości redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo adiacji tekstów.

3. Prace należy nadsyłać na adres pocztowy redakcji: „Społemowiec Warszawski” ul. Nowy Świat 53, 00-042 Warszawa, z dopiskiem „Konkurs Redakcyjny”, albo pocztą elektroniczną na adres: spolemowca@spolem.waw.pl, najpóźniej w terminie do 30 września 2012 roku.

4. Ocena prac zostanie dokonana przez Jury Konkursu, powołane przez Prezydium Komisji Historycznej WSS i redakcję „Społemowca Warszawskiego”. Wyniki Konkursu zostaną ogłoszone w IV kwartale 2012 roku. Dla najlepszych prac przewiduje się nagrody. Fragmenty tych prac będą publikowane na łamach „Społemowca Warszawskiego”.

Dla lepszego świata

Jak wiadomo, obecny Międzynarodowy Rok Spółdzielczości przebiega pod hasłem „Spółdzielnie budują lepszy świat”. Można też powiedzieć, że od 20 lat zasłużona Fundacja Rozwoju Spółdzielni Uczniowskich w Krakowie, poprzez wspieranie SU w szkołach i zachęcanie „dorosłych” spółdzielni do patronatu nad SU, w walnie przyczynia się do przygotowania naszej polskiej młodzieży do tworzenia lepszego świata, popularyzując zasady spółdzielcze. Dzięki niej i wielu spółdzielniom działa w kraju ok. czterech tysięcy SU.

Żywym przykładem takiego wspierania był ostatnio zorganizowany w dniach 7-14 lipca br. przez Fundację w Szczawnicy wakacyjny kurs instruktorów i opiekunów SU na temat zasad powoływania i organizacji pracy SU. Każdy uczestnik, który ukończył kurs z wynikiem pozytywnym otrzymał zaświadczenie, honorowane w jego pracy nauczycielskiej w szkołach. Byłem świadkiem, jak opiekunowie SU z namaszczeniem odbierali te dokumenty z rąk prezesa Fundacji MICHAŁA ZAREMBY.

Często nobilituje to ich w lokalnym środowisku, gdzie docenia się pracę nauczycieli-społeczników, którzy bez żadnych korzyści materialnych poświęcają się wychowaniu młodzieży poprzez

Walka o ustawy spółdzielcze

Sejmowe utarczki

Marszałek Sejmu Ewa Kopacz zdecydowała w środę 11 lipca 2012 r., że Sejm przed wakacjami sejmowymi do września nie zajmie się projektami PO o spółdzielniach (druk sejmowy nr 515) oraz o spółdzielniach mieszkaniowych (druk sejmowy nr 517) w tzw. pierwszym czytaniu. Jak dodała, rozpatrywanie tych punktów zostało przełożone na prośbę klubów PSL i SLD, które zamierzają zgłosić własne. Poinformowała również, że jest zgoda, aby te projekty były rozpatrywane łącznie. Projekt ustawy o spółdzielniach autorstwa PSL zostanie złożony w Sejmie po wakacjach. Swoją projektem zapowiedział też PiS, a wcześniej SLD. Dotychczas do Sejmu trafiły już dwa projekty PO. O tych wydarzeniach dowiedzieliśmy się z komunikatów PAP i od kolegów spółdzielców, którzy stawili się 11 lipca w Sejmie (red.).

Jak podaje PAP – Jarosław Górczyński (PSL) powiedział, że PSL przygotowuje własny projekt ustawy o spółdzielniach po wakacjach. – Spółdzielniom powinno się umożliwić konkurencję na polu budowy mieszkań. Mogłyby być uzupełnieniem oferty deweloperskiej. Byłoby to dużo tańsze, jeśli chodzi o ceny mieszkań. Pewna nisza mogłaby być zaspokojona, bo nie każdy chce pełnowartościowych, deweloperskich

apartamentowców. Jest zapotrzebowanie na lokale o mniejszym standardzie, za dużo mniejszą cenę. Wiele spółdzielni dysponuje atrakcyjnymi terenami, tzw. plombami, gdzie można stawiać budynki – podkreślił poseł.

Według Górczyńskiego projekt PSL ma poprawić to, co zakwestio-

Dokończenie na str. 3

MAH „Społem”

Konferencja Handlowa

Wupalny poniedziałek, w sali konferencyjnej przy ul. Grażyńskiego 15 odbyła się kolejna Konferencja Handlowa Mazowieckiej Agencji Handlowej „Społem”. Przybyli na nią przedstawiciele spółdzielni – udziałowców Agencji: PSS Grodzisk Maz., PSS Legionowo, PSS Pruszków, PSS Wyszaków, SS Młokpol, WSS Praga Południe i WSS Śródmieście oraz trzech firm dostawczych: Spółdzielni Inwalidów ŚWIT, Spółki GROBSOL i hurtowni NAWO. Konferencję przewodniczyła prezes Zarządu MAH Jadwiga Wójtowicz-Garwoła, która na wstępie powitała przybyłych.

Jako pierwszy swoje produkty przedstawił dyrektor sprzedaży i marketingu mokotowskiej SI Świt, działającej już od 1944 r., Mariusz Dukat, przenosząc nas w świat kosmetyków i chemii gospodarczej. W szerokiej ofercie tej zasłużonej spółdzielni są m.in. tak znane produkty, jak popularne środki do pielęgnacji ciała, twarzy, rąk pod markami Exclusive, Bentisa /żel do stóp – nowość!/, Prestige, AcelLine. Także żele i płyny do prania i czyszczenia Abra i to w wersji mini, podróżnej.

Spółdzielnia wśród 650 zatrudnionych ma 90 proc. osób niepełnosprawnych. Dzięki temu współpracując z nią firmy – płatnicy PFRON nabywają uprawnień do redukcji obowiązkowych składek w wysokości ok. 50 proc. wartości każdej faktury. Dyr. Dukat zachęcając do współpracy międzyspółdzielczej, wskazał na dobre jej przykłady z WSS Praga Południe i WSS Wola.

Natomiast następny mówca, regionalny kier. sprzedaży NAWO Ireneusz Dragan zaznaczył, że choć jego firma działa od 1990 r. to już pozyskała wyroby takiego potentata, jak Procter and Gamble. W sierpniu rozpocznie się reklama telewizyjna wyrobów spożywczych marki Hero i Pantene, trwa promocja zdrowych przekąsek, w tym musu owocowego GoGo Squeeze, batonów Nestle, kanapek waflowych Corny Milk oraz produktów do utrzymania domu – zmywaków Prima, ściereczek, mopów.

Siłą NAWO, jak oświadczył mówca, jest profesjonalizm 500 zatrudnionych, transport produktów do stu sieci i kilkuset tysięcy sklepów niezależnych. Już po raz 14 uczestniczył w akcji „Podaruj dzieciom słońce”, gromadząc ponad 60 mln zł.

Z młodzieństwem wdziękiem zachęcała do swych oferowanych produktów prezes pruszkowskiej firmy Grobsol Agata Bogumił. Są to m.in. hiszpańskie

Dokończenie na str. 2

Uczniowie SOSW przy ul. Tynieckiej 6 w Krakowie przed sklepikiem SU.

Dokończenie na str. 3

• ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI • ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI •

społem
WSS ŻOLIBORZ

W klimacie w upalny dzień, jasnej sali konferencyjnej SDH Merkury, 30 czerwca br. obradowało Zebranie Przedstawicieli „Społem” WSS Żoliborz. Po wprowadzeniu sztandaru Spółdzielni, wybrano prezydium, w składzie: przewodnicząca Agnieszka Łukasiewicz, jej zastępczyni Jadwiga Rowicka i sekretarz Barbara Becker. Obecnych było 35 przedstawicieli, na 40 wybranych. Powołali oni komisję mandatową i wnioskową.

Zgodnie z porządkiem obrad, jako pierwsza sprawozdanie roczne z działalności Rady Nadzorczej, wygłosiła przewodnicząca Rady – Alicja Mucha. W ramach swoich funkcji nadzorczokontrolnych, Rada Nadzorcza omawiała na swych posiedzeniach m.in. kwestie rentowności poszczególnych placówek handlowych, windykcji od najemców, warunków pracy załogi – bhp i przeciw-

pożarowych, oceny remontów itd. Biorąc pod uwagę pozytywną opinię biegłego rewidenta, wskazującą na dobrą kondycję finansową Spółdzielni, Rada wniosła o udzielenie zarządowi absolutorium.

W swoim sprawozdaniu za rok 2011, prezes Zarządu Stanisław Skup podkreślił, że wskutek przemyślanej strategii zarządu, dobrego systemu organizacji pracy, nadal rośnie nasza siła ekonomiczna Spółdzielni. Ma ona dobrą renomę na terenie działania w dwóch dzielnicach – Żoliborz i Bielany. Wpływ na to ma m.in. wygląd

wiska na Woluście i obiekt przy ul. Powązkowskiej 44.

Działalność gospodarczą Spółdzielnia realizowała w 11 sklepach detalicznych, w jednym barze Sady, w produkcji piekarskiej w dwóch piekarniach /największa dynamika sprzedaży 117,6 proc./ oraz na targowisku.

W sumie w 2011 r. wydano 2,188 mln zł na inwestycje oraz 1563 tys. zł na środki trwałe i 119 tys. zł na urządzenia, ale zarząd dba, aby te nakłady nie osłabiły siły Spółdzielni. W sumie w latach 2008-2011 wydano na inwestycje ponad 19

Rośnie nasza siła!

zmodernizowanych obiektów. Celem głównym jest utrzymanie silnej pozycji na rynku i walka z konkurencją, a w planie budowa nowych placówek. Prace studialne obejmują m.in. targo-

mln zł, co wzmocniło siłę WSS Żoliborz i nie zaszkodziło sytuacji płatniczej. Nie korzystano z kredytów bankowych, a zobowiązania regulowano na bieżąco.

Całkowite dobre wyniki ekonomiczne – wartość sprzedaży netto w wysokości 116,7 mln zł, zysk netto w wysokości 1256 tys. zł, windują żoliborską WSS w czołówce spółdzielni „Społem” na szóste miejsce w rankingu krajowym. Dodajmy znowu od redakcji, że w tym samym rocznym rankingu, pod względem posiadanego majątku, WSS Żoliborz znajduje się na trzecim miejscu w kraju, z wartością majątku 76 mln zł, a wyprzedzają ją jedynie PSS Białystok i WSS Śródmieście.

WSS Żoliborz liczy obecnie 334 członków z pełnymi wkładami, zatrudnia 316 osób, których średnia płaca wynosi 2.747 zł. W ub. roku wydano na fundusz socjalny kwotę 108.202 zł.

Jak zaznaczył prezes Skup, dobre wyniki to przede wszystkim zasługa załóg dużych, zmodernizowanych obiektów. Jak powiedział: „Patrzę i podziwiam”. Wymienił zmodernizowany SDH Agora

oraz SDH Merkury, Żoliborski, Hale Marymoncką, SAM Bielański, piekarnię. Mniejsze obiekty nie mają takich szans. Duże zaangażowanie pracowników jest premiowane m.in. nagrodami uznaniowymi. Wszędzie stosuje się oszczędności, a w tym ogranicza etatowo administrację.

Dobre wyniki spółdzielni, to jak powiedział prezes, wynik zrozumienia przez załogę że konsekwentna praca daje efekty, że swą przyszłość wykujemy dziś i „walczyć zawsze trzeba!”. Jeśli będziemy dalej wytrwali, to możemy więcej zrobić, aby spółdzielnia była znana w stolicy, by inne dzielnice mogły z nas brać przykład.

W roku 2012 nadal konsekwentnie będzie poprawiany wizerunek placówek, poprzez remonty i modernizacje, podnoszona będzie rentowność sklepów i warunki pracy załóg. Wyszukiwani będą dostawcy gwarantujący wysoką jakość i niską cenę. Kierownicy placówek będą

decydowali o cenach, zgodnie ze specyfiką klientów sklepów, ich możliwościami w portfelach. Jak mówił wcześniej prezes Skup – trzeba zabiegać o stałego klienta.

Na koniec wystąpienia, przyjętego żywymi oklaskami, prezes serdecznie podziękował załozdzie i Radzie za dobrą pracę w 2011 r. Jest dobrej myśli o przyszłości i kondycji spółdzielni.

W głosowaniu tajnym przegłosowano jednogłośnie absolutorium dla Zarządu WSS, w osobie prezesa Stanisława Skupa. Przyjęto stosowne uchwały, m.in. o podziale zysku netto 1256 tys. zł na fundusz zasobowy – 1162 tys. zł, na dywidendy dla członków spółdzielni – 90 tys. zł i do dyspozycji Rady Nadzorczej – 4 tys. zł. Sumę maksymalnych zobowiązań określono na 9 mln zł ze środków obrotowych.

Tekst i foto:
DARIUSZ GIERYCZ

MAH „Społem”

Konferencja Handlowa

Dokończenie ze str. 1

przetwory z jarzyn w puszkach marki Tropico, np. serca karczochów, pomidory smażone, duszona cebula. Pani prezes zapewniła o bezpośrednich dostawach nawet do Białej Podlaskiej, np. bakaliów Prestige, orzeszków, makaronów włoskich, suszonych i świeżych owoców, czosnku, oliwy /BeneOlive/ i oliwek, kaparów z Hiszpanii.

W dalszej części konferencji dyrektor Henryka Brzezicka zapowiadała działania promocyjne, w tym ulotki na sierpień, zawierające reklamy m.in. ręczników Mola, wody Białowieskiej, wyrobów Animexu i Maktonu. Prezes Jadwiga Wójtowicz-Garwoła zachęcała spółdzielnię do udziału w reklamie w prasie lokalnej, upowszechnienia przygotowywanej przez WSS Śródmieście akcji wrześniowej p.h. „Właściwe odżywianie pomaga w nauce!”, reklamującej m.in. zdrowe parówki bez MOM. Zapowiadała następne konferencje i konsultacje handlowe MAH, wrześniowy wyjazd do Mielca na zaproszenie Zielonej Budki, konferencję w SS Mokpol o zasadach unijnych dotyczących tzw. zmów cenowych.

Tekst i foto:
DARIUSZ GIERYCZ

Przemawia prezes J. Wójtowicz-Garwoła.

MAKTON
Centrum Mięśne

Centrum Mięśne MAKTON S.A. to największy w Polsce dystrybutor mięs i wędlin, współpracujący z najlepszymi polskimi producentami. Atutem firmy jest własna rozbieralnia mięsa w Grąbkowie oraz zakład produkcyjny w Ciechanowcu. Oferta CM MAKTON S.A. zawiera ciesząc się od lat popularnością wyroby marki Stół Polski: „Wędliny jak za Gierka”, „Wędliny z góralskiej beczki”, „Wędliny z wiejskiego wesela” oraz Hunter Wild. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

Zapraszamy do naszych hurtowni na terenie woj. Mazowieckiego

02-495 Warszawa, ul. Ryżowa 82.....tel./fax (22) 330 56 10 do 19
05-091 Żabki, ul. Piłsudskiego 180 (Giełda Praska).....tel./fax (22) 447 67 19 lub 447 67 94
02-255 Warszawa, ul. Krakowiaków 54.....tel. (22) 868 36 16, 868 34 88, fax (22) 868 34 91
05-091 Żabki, ul. Piłsudskiego (Giełda Praska), HALA A7.....tel. (22) 447 68 62, 447 68 67, fax (22) 447 68 62
26-600 Radom, ul. Lubelska 65 (Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy w Radomiu).....tel. 48 670 09 62, fax 48 670 09 63

• Panorama Wydarzeń • Panorama Wydarzeń •

➤ Apartamentowiec z handlem

Jak pisał portal dlhandlu.pl, WSS Praga Południe aktualnie prowadzi inwestycję przy ul. Kajki w Warszawie. Na miejscu wyburzonego obiektu powstaje dwukondygnacyjna placówka o powierzchni ponad 1000 mkw. Spółdzielnia planuje także budowę pawilonów przy Al. Dzieci Polskich, obok Centrum Zdrowia Dziecka a także zburzenie Uniwersamu Grochów i budowę na tym miejscu apartamentowca z częścią handlową na II piętrze. Na przestrzeni ostatnich lat firma zainwestowała w swoje sklepy 24 mln zł./W następnym numerze napiszemy o jubileuszu 70-lecia tej spółdzielni – red./.

➤ Dom Wypieków SPC

Na Smoczej 21 w Warszawie w miejscu sklepu spożywczego powstał sklep piekarsko-ciastkarski w nowym formacie SPC Dom Wypieków. Pod tym samym adresem działa sklep sieci abc i sklep mięsny Wierzejki. Warszawską Spółdzielnię Piekarsko-Ciastkarską prowadzi sieć 33 punktów firmowych oraz dostarcza pieczywo do kilku tysięcy

punktów handlowych. SPC oferuje także możliwość współpracy na zasadzie franczyzy i prowadzenie lokalu handlowego z wypiekami pod ich logo. SPC obecnie dysponuje trzema piekarniami przemysłowymi oraz zakładem produkującym ciastka.

➤ Odchodzą od Tradisu

Jak głoszą Wiadomości Handlowe z 23 lipca br., w Polsce, obok grupy bardzo dużych dystrybutorów, którym przewodzi Eurocash, istnieje kilkadziesiąt dużych hurtowni. To one mogą być najbardziej zagrożone działaniami portugalskiego potentata. Ale większość hurtowni kontynuuje dotychczasową strategię, widząc w przejęciu Tradisu przez Eurocash bardziej szansę niż zagrożenie.

Prezes hurtowni Polmars, Robert Ziółkowski, uważa, że producenci i dystrybutorzy już odczuwają efekty przejęcia Tradisu przez Eurocash, a w miarę upływu czasu będą one coraz bardziej widoczne. Jego zdaniem zawęża się oferta Tradisu i pogarszają się warunki handlowe oferowane przez tego dystrybutora, co w aglomeracji warszawskiej skutkuje odchodzeniem detalistów. Ponadto, fakt zarządzania przez Eurocash ogromną liczbą sklepów franczyzowych sprawia,

iż niezależni odbiorcy czują się gorszymi i mniej ważnymi klientami.

Podobnie w hurtowni spożywczej Bzomez z Myślenic, której sprzedaż rośnie, nie obawiają się. Jak tłumaczy szef marketingu Mateusz Bzowski, dotychczas Tradis postrzegany był tu jako firma polska, obecnie zaś detalisci widzą go jako podmiot zagraniczny. W efekcie w Małopolsce coraz więcej dawnych klientów Tradisu pojawia się u nas.

➤ Uwaga na MOM!

Zmielone kości, świńska skóra i tłuszcz, czyli MOM /mechaniczne oddzielenie mięsa/ - producenci nadal wytwarzają z tego wędliny. Resort rolnictwa radzi konsumentom by sami wybierali ... czytając etykiety - informuje „Gazeta Wyborcza”. Niestety, z danych Polskiej Federacji Producentów Żywności wynika, że robi to 30 proc. konsumentów, a tylko połowa z nich potrafi zrozumieć, co czyta.

Wędliny „z dolnej półki” to już połowa naszego rynku. Z MOM robi się tanie parówki i paszety, kiełbasy, gotowe dania, takie jak pulpety, klopsy.

(Dodajmy, że w Niemczech całkowicie zakazano używania parówek i kiełbasek z MOM w popularnych barach-imbissach- red.).

COOPERATIVE ENTERPRISES BUILD A BETTER WORLD

Spółdzielnie budują lepszy świat

Przed V Kongresem Spółdzielczości

Apel Krajowej Rady Spółdzielczej

Dokończenie ze str. 1

dzielczej specyfiki i uznanie odrębności spółdzielni od sektora komercyjnego ze strony rządzących powoduje, że działania legislacyjne kolejnych rządów zmierzają w kierunku demontażu systemu spółdzielczego.

Niestety – co zaznaczono w Apelu – trzeba przyznać, że z upływem czasu kierunek ten jest akceptowany także przez część środowiska spółdzielczego. Dla jednych jest to wygodne, inni zaś tracą wiarę, że spółdzielczość może pozostać spółdzielczą.

Po IV Kongresie przygotowany został „Raport o stanie spółdzielczości w Polsce”, oprócz aktualnego stanu spółdzielczości zawiera on m.in. skutki okresu przemian, przegląd ustawodawstwa, znaczenie spółdzielni w poszczególnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego, a także określa kierunki działań tak samych spółdzielców, jak i struktur rządowych i samorządu. Raport miał stanowić podstawę do rządowego – spółdzielczej inicjatywy legislacyjnej dot. spółdzielczości – tak się jednak nie stało.

Jak mówi Apel, Kongres jest najlepszym miejscem dla dokonania reasumacji minionego okresu, ale także poszukania odpowiedzi na dylematy

przed którymi stoi polski ruch spółdzielczy. Punktem odniesienia powinna się stać Deklaracja spółdzielczej tożsamości zawierająca wartości i zasady ruchu spółdzielczego wypracowane przez światowy ruch spółdzielczy i przyjęte na Kongresie Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.

W Międzynarodowym Roku Spółdzielczości, w którym obradować będzie najwyższy organ samorządu spółdzielczego – V Kongres Spółdzielczości odpowiadamy sobie, jaka jest dziś zgodność obowiązujących norm prawnych z tymi zasadami, ale także na ile w codziennym naszym działaniu kierujemy się normami tej deklaracji. Wszystkie więc spółdzielnie i związki spółdzielcze powinny w okresie przygotowawczym wykazać stosowną aktywność. Najlepszą okazję ku temu stanowią walne zgromadzenia i zebrania przedstawicieli, jakie odbywać się będą w pierwszej połowie 2012r. Wszystkie spółdzielnie, niezależnie czy są członkiem związku rewizyjnego czy nie – powinny wybrać swoich przedstawicieli na zjazd przedkongresowy, a te wybiorą delegatów na Kongres.

Apel kończy się postawieniem spółdzielcom zadań: Najważniejszą sprawą jest włączenie do przedkongresowej debaty jak najszerszego grona członków i działaczy spółdzielczych, środowisk zainteresowanych roz-

wojem spółdzielczości, aby pokazać wielopokoleniowy dorobek spółdzielni, możliwości, które tkwią w systemie spółdzielczego gospodarowania i ich wpływ na poziom życia. Nasze wszystkie działania podjęte w Roku Kongresowym i Międzynarodowym Roku Spółdzielczości mają na celu osiągnięcie zrozumienia istoty spółdzielczości i uznanie wartości spółdzielczych przez naszych polityków w kraju – tak jak uznawane są one na świecie. To dałoby możliwość pozytywnych zmian w procesie legislacyjnym dot. spółdzielczości. Uruchoiłoby ogromny kapitał społeczny tkwiący w możliwościach systemu spółdzielczego, łagodząc skutki kryzysu gospodarczego poprzez obniżenie stopy bezrobocia, stabilizację poziomu życia, solidarność i odpowiedzialność społeczną. Bez tego nie osiągniemy celów, jakich oczekujemy od V Kongresu.

W zakończeniu Apelu KRS zachęca wszystkich spółdzielców, a nade wszystko spółdzielczych działaczy, do włączenia się aktywnie w proces przygotowania V Kongresu Spółdzielczości, aby spółdzielczość była szansą w budowaniu lepszego świata. Ma nadzieję, że uda nam się to zadanie zrealizować należycie.

Opr. red.

20-lecie Fundacji Rozwoju Spółdzielni Uczniowskich

Dokończenie ze str. 1

Pierwsza spółdzielnia uczniowska na ziemiach polskich powstała w październiku 1900 roku w Pszczelinie pod Warszawą. Założyła ją nauczycielka Jadwiga Dziubińska. Jej celem było wyzwolenie inicjatywy młodzieży, umożliwienie jej praktycznego działania, wykształcenie umiejętności gospodarowania oraz szacunku dla zarobionych wspólnym wysiłkiem pieniędzy. Warunki pod zaborami nie pozwalały na rozkwit ruchu spółdzielczego, więc do I wojny działała tylko osiem SU.

Okres rozwoju nastąpił po odzyskaniu niepodległości. Wiodącą rolę odegrał wówczas Związek Sp. Spożywców „Społem”. W 1922 r. powołano krajowy Instruktoriat SU. Od 1936 r. Związek wydawał dla SU czasopismo „Młody Spółdzielca”. Ruch SU popierał ówczesny resort wyznań i oświecenia i w 1939 r. działało już 7 tys. SU w blisko 30 proc. szkołach!

Dużo uwagi poświęcał SU Związek Nauczycielstwa Polskiego, współpracujący blisko z ZSS „Społem” oraz grupa znanych pisarzy, a m.in. Janusz Korczak, Maria Dąbrowska, Gustaw Morcinek.

Po wojnie szczególnie rozkwit SU to lata 1956–1971. W latach 70-tych polska spółdzielczość uczniowska była zaliczana do najprężniej działających na świecie. W 1979 roku w Paryżu odbyło się I Międzynarodowe Sympozjum Spółdzielczości Szkolnej zorganizowane przez UNESCO, w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Dziecka.

Trudny okres dla SU to lata 90-te, kiedy to drastycznie zmniejszyła się ich liczba wskutek kryzysu ruchu spółdzielczego i niechętniej postawie władz. W miejsce sklepików SU wchodziły masowo komercyjne firmy.

W roku 1992 powstała Fundacja Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej z siedzibą w Krakowie. Jest organizacją pożytku publicznego i od 2010 r. należy do Związku Lustracyjnego Sp. Pracy. Na jej czele stoją oddani wychowawcy mło-

Grupa działaczy SU – pierwsi od lewej M. Zaremba i J. Czesak.

Dla lepszego świata

dzieży prawdziwi społecznicy! Patronuje jej Krajowa Rada Spółdzielcza, która powołała pełnomocnika ds. SU Corocznie organizuje konkursy: „Na najlepiej działającą spółdzielnię uczniowską w kraju” o puchar KRS, „Zdrowa przyroda, zdrowa żywność, zdrowy człowiek” oraz pod patronatem banków spółdzielczych - „Konkurs szkolnych kas oszczędności”. Fundacja wspiera ruch SU, organizując kursy, szkolenia i spotkania integracyjne dla instruktorów i opiekunów. Obecnie w Polsce istnieje około 4 tysiące SU, z czego najwięcej w województwach: małopolskim, śląskim, dolnośląskim, świętokrzyskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim.

Na szczeblu krajowym działa Ogólnopolska Rada SU, której przewodniczy Aleksander Skalbmierski, prezes Małopolskiego Zw. Rewizyjnego Samopomoc Chłopska, a w kilku województwach rady wojewódzkie i powiatowe SU.

Warto, aby spółdzielnie „Społem” żywiej zainteresowały się ruchem spółdzielni uczniowskich, szczególnie w Międzynarodowym Roku Spółdzielczości 2012, dla odnowy spól-

dzielni, biorąc pod uwagę bogate tradycje i pozytywne, konkretne przykłady patronatu spółdzielni „Społem” nad SU w Krakowie /HS Jubilat/, Ostrołęce /PSS/, Poznaniu /PSS/ i Zakopanem /PSS/. Będziemy o tym pisali, zachęcając spółdzielnie warszawskie i mazowieckie do zakładania SU.

Tekst i foto: DARIUSZ GIERYCZ

Uczestnicy kursu szczawnickiego. W środku w kapeluszu góralskim J. Paszkowski.

2012
International
Year of
Cooperatives

Międzynarodowy Rok Spółdzielczości

Dokończenie ze str. 1

nował Trybunał Konstytucyjny czy Sąd Najwyższy i umożliwić rozwój spółdzielczości. – Wspierajmy spółdzielczość, nie blokujmy. Atakując prezesów, wykazując pewne drobne niedociągnięcia uderza się w spółdzielców, w olbrzymią, milionową rzeszę ludzi – apelował. Jego zdaniem propozycje PO mogły doprowadzić do „chaosu i stworzenia wielu problemów dla Trybunału Konstytucyjnego, jak i dla Sądu Najwyższego”, ponieważ poprzednie wyroki TK nie zostały zaimplementowane w projekcie ustawy Platformy.

Również szef klubu PiS Mariusz Błaszczak zapowiedział, że PiS złoży w najbliższych tygodniach własny projekt i spółdzielniach mieszkaniowych, który

spółdzielni. (Szerzej o tym w artykule pt. „Ten projekt jest szkodliwy” na str. 6).

Regulacje autorstwa PO zakładają m.in. zwiększenie praw spółdzielców i ich kontroli nad spółdzielnią, umocnienie pozycji walnego zgromadzenia członków spółdzielni, personalną odpowiedzialność zarządu za działania na szkodę spółdzielni lub jej członków. Zmiany zmierzają też do porządkowania sprawy gruntów, ułatwiają tzw. uwłaszczenia, czyli przekształcenia własno-

ściowe w spółdzielni. Ponadto projekty zawierały przepisy antykorupcyjne. Zgodnie z propozycją Platformy Obywatelskiej spółdzielcy mający jedynie lokatorskie prawo do lokalu mają być chronieni na równi z osobami mającymi własnościowe prawo do lokalu. Według autorów nowe prawo ma również ograniczyć kadencyjność władz spółdzielni.

Jak pisał Paweł Jędrusik z PAP 11 lipca, główne zarzuty dla projektu ustawy przygotowane przez spółdzielnie mieszkaniowe to przede wszystkim punkt ustawy, który mówi o tym, że wystarczy jedna osoba, aby utworzyć wspólnotę. Nie będzie liczyć się zdanie innych. Przepisy są prawie identyczne z poprzednim projektem ustawy o spółdzielniach, które zostały uznane za sprzeczne z Konstytucją RP i antyspółdzielcze. Spółdzielcy twierdzą,

Sejmowe utarczki

ma wprowadzić m.in. kadencyjność prezesów spółdzielni. – Proponujemy też powszechny udział w podejmowaniu decyzji przez spółdzielców, nie poprzez przedstawicieli. Będą mogły się odbywać jedynie walne zgromadzenia, nie poprzez pośredników, bo wtedy dochodzi do patologii – dodał Błaszczak. – Uważamy, że błędne jest rozwiązanie zaproponowane w projekcie Platformy mówiące o obligatoryjnym przekształcaniu spółdzielni we wspólnoty mieszkaniowe – podkreślił szef klubu PiS.

Projekt PO skrytykował wcześniej SLD. Klub zapowiedział też przygotowanie własnych propozycji. Sojusz chce m.in. przywrócenia zlikwidowanej w 2007 roku możliwości ustanowienia przez spółdzielnię na rzecz jej członka spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu jako ograniczonego prawa rzeczowego.

SLD proponuje, by spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mogło być ustanawiane: w nowo budowanych budynkach, w lokalach wolnych w sensie prawnym, do których wygasto spółdzielcze prawo, do lokali dotychczas wynajmowanych, do lokali powstałych w wyniku adaptacji lub zmiany ich przeznaczenia. Przywrócona miałaby zostać też możliwość – zwłaszcza w dużych spółdzielniach, powyżej kilku tysięcy członków – tworzenia zebrania przedstawicieli członków spółdzielni, zamiast walnego zgromadzenia wszystkich członków

że jest to zaprzeczenie demokracji. Po wyodrębnieniu już jednego lokalu z całej nieruchomości stosowane są przepisy o własności lokali. To powoduje, że ustawa o spółdzielniach traci sens. Spółdzielnie z mocy prawa zostaną podzielone, wraz z podziałem ich majątków i funduszy. Podział spółdzielni po wyodrębnieniu jednego z lokali następuje z mocy prawa, czyli bez wyrażania woli przez zainteresowanych, a nawet wbrew woli członków dzielonej spółdzielni.

Rozwiązania prawne przy podziale spółdzielni spowodują brak praktycznej możliwości podziału majątku ogólnospółdzielczego, czyli dróg, infrastruktury technicznej wchodzącej w skład majątku spółdzielni, domów kultury, obiektów administracyjnych, a także obiektów z lokalami użytkowymi. Będzie to powodować permanentne spory i procesy sądowe, co w konsekwencji sparaliżuje zarządzanie. Aktualnie jest tak, że cała spółdzielnia składa się na remont w jednej z jej nieruchomości. W każdej chwili ta nieruchomość może się wyłączyć ze spółdzielni na mocy nowej ustawy. SLD zarzuca PO, że tą ustawą chce w zawaolowany sposób doprowadzić do likwidacji spółdzielni. SLD złożyło własny projekt ustawy o spółdzielniach, który uwzględni orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Opr. red.